

ผลงานทางวิชาการ  
เรื่อง การพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัล  
สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

โดย  
นายอิทธิกร ช่างสากุล  
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร  
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

## บทสรุปผู้บริหาร

**ชื่อเรื่องวิจัย** การพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

**ผู้วิจัย** นายอิทธิกร ช่างสากล

**ปีที่ทำวิจัย** 2567

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2) เพื่อพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 3) เพื่อทดลองใช้ระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ 4) เพื่อประเมินผลและปรับปรุงระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการในส่วนกลาง ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และผู้รับผิดชอบระบบสำนักงานดิจิทัล จำนวน 420 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 14 คน เกณฑ์การคัดเลือกโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ระบบมีความซ้ำซ้อนในประเภทข้อมูลหรือรูปแบบการทำงานเดียวกัน เนื่องจากต่างคนต่างพัฒนา และบางส่วนไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ มีระบบหรือแพลตฟอร์มที่ให้บริการด้านการศึกษามากแต่ไม่มีการจัดหมวดหมู่ หรือรวมบริการต่าง ๆ ไว้ในรูปแบบรวมศูนย์ ทำให้ผู้รับบริการเกิดความสับสนและต้องกรอกข้อมูลหรือลงทะเบียนซ้ำซ้อน การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ส่งผลให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ มีส่วนราชการและสถานศึกษาจำนวนมากไม่สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้แทนกำลังคนได้ทันทั่วทั้งที่ การถูกผูกขาดหรือการจำกัดสิทธิ์การใช้งานจากผู้พัฒนาทำให้มีข้อจำกัดในการใช้งานเทคโนโลยีประสิทธิภาพสูง มีค่าใช้จ่ายสูง การขับเคลื่อนระบบไม่คล่องตัวและไม่สามารถให้หน่วยงานอื่นเชื่อมโยงฐานข้อมูลได้ ส่วนแนวทางการดำเนินงานระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จากการสนทนากลุ่มพบว่า ควรร่วมกันวางแผนพัฒนาระบบที่มีความเป็นหนึ่งเดียว ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มช่องทางหรือรูปแบบการให้บริการที่หลากหลายเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการ และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาตนเองด้านทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้องค์กรหน่วยงานและเอกชน หรือประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการสร้างหรือเชื่อมโยงสื่อข้อมูล

จัดให้มีคลังข้อมูลเพื่อให้บุคลากร ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ทุกอุปกรณ์ ต่อยอดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบพัฒนาระบบที่ตอบโจทย์การทำงานและต่อยอดให้สามารถใช้งานร่วมกับระบบอื่น ๆ ได้

2. ผลการพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า การให้บริการระบบสำนักงานดิจิทัลมุ่งเน้นการพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัล และให้บริการการจัดการเอกสารและการสื่อสารระหว่างหน่วยงานภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดทำระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย ระบบย่อย 1) ระบบบันทึกข้อความ 2) ระบบหนังสือราชการ 3) ระบบออกเลขที่คำสั่งและเกียรติบัตร 4) ระบบการกำหนดเลขที่หนังสือ 5) ระบบลา 6) ระบบจองห้องประชุม 7) ระบบขอไปราชการ 8) ระบบขอใช้ยานพาหนะ

3. ผลการทดลองใช้ระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในการนำนวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน มีค่าเฉลี่ย 4.80 พิจารณารายด้านเรียงลำดับมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการระบบรักษาความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 4.84 ด้านการใช้งานของระบบ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านหน้าที่ของระบบ มีค่าเฉลี่ย 4.78 และด้านความครบถ้วนตามความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.76 ตามลำดับ

4. ผลการประเมินและปรับปรุงระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ในภาพรวมด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84 ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.77 และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.77

ผลการปรับปรุง พบว่า ระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีการปรับปรุงโดยเพิ่มเติม 9 ระบบ ประกอบด้วย 1) ระบบสำนักงานดิจิทัล 2) ระบบรับสมัครสอบ 3) ระบบลงทะเบียน 4) ระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส 5) ระบบประชุมอิเล็กทรอนิกส์ 6) ระบบยืนยันตัวตน 7) ระบบสนับสนุนการให้บริการระบบสำนักงานดิจิทัล 8) ระบบผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย และ 9) ระบบติดตามและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ จากการพัฒนาระบบนี้คือ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ควรส่งเสริม สนับสนุน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและประหยัดค่าใช้จ่าย โดยพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะในการพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัล รวมทั้งให้ผู้ใช้งานสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติราชการ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาประเทศต่อไป

คำสำคัญ : การพัฒนา / ระบบสำนักงานดิจิทัล

**แบบสอบถามการนำเอกสารไปใช้ประโยชน์**  
**รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัล**  
**สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**

**คำชี้แจง**

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อติดตามการใช้ประโยชน์จากเอกสารของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ  
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐

**ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป**

- สถานภาพทั่วไป ☐ ผู้บริหารหน่วยงานส่วนกลาง ☐ นักวิชาการศึกษา  
☐ ผู้บริหารหน่วยงานส่วนภูมิภาค ☐ ศึกษาพิเศษ  
☐ ผู้บริหารสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ☐ ครู อาจารย์ในสถานศึกษา  
☐ ผู้บริหารหน่วยงานภาคเอกชน ☐ บรรณารักษ์ห้องสมุด  
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

**ตอนที่ 2 การนำเอกสาร รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไปใช้ประโยชน์**

- 1) ท่านได้รับเอกสารจากช่องทางใด ☐ สำนักงานจัดส่งทางไปรษณีย์ ☐ เว็บไซต์ของสำนักงาน  
☐ Facebook ☐ Line ☐ อีเมล ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 2) ท่านได้นำเอกสารไปใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)  
☐ การจัดทำนโยบาย  
☐ การจัดทำแผนพัฒนาระบบดิจิทัล  
☐ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการสำนักงานดิจิทัล  
☐ ต่อยอดการวิจัยด้านการพัฒนาดิจิทัลเพื่อการให้บริการ  
☐ ใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาเครื่องมือหรือระบบที่คล้ายกันในบริบทอื่น
- 3) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ  
ที่ควรดำเนินการต่อไป

.....  
.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

โปรดส่งกลับไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 319 ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กทม. 10300

E-mail: nu@sueksa.go.th